

A να-vaI és ας-szal bevezetett ige tagadószava az önállóan is tiltó értelmű **μη(ν)**²³. A μη(ν) **helye a mondatban** a segédszó és az igéhez tartozó tárgy- vagy birtokos esetű személyes névmás között van. Akárcsak a να és ας után, a μην-t követő ige a kijelentő mód személyragjával van ellátva, tehát a magyartól eltérően nem felszóllító mód követi:

Θέλω να μη με περιμένεις. → Azt akarom, hogy ne várj meg.
Σου είπα να μη με περιμένεις. → Mondtam, hogy ne várj meg.
Ας μην πρόπει να σε περιμένω. → Hadd ne kelljen megvárnom téged.
Μη με περιμένεις! → Ne várj meg!

AZ IGESZEMLELET

A cselekvés és történés állapotként vagy eseményként történő szemléltetése, illetve eltérő idősíkok megkülönböztetése például a múlt időben, más nyelvekben is előfordul. Az alábbiakban a **folyamatos-beálló igeszemlélettel**, valamint az **előidejűséggel** foglalkozunk.

A FOLYAMATOS-BEÁLLÓ IGESZEMLELET KÉRDÉSE

A görög igerendszer legsajátosabb kérdése, amelynek megértése és helyes alkalmazása elengedhetetlen a precíz és életszerű fogalmazáshoz.

Annak eldöntése, hogy a cselekvést és történést alapvetően állapotként vagy eseményként szeretnénk bemutatni, azaz, hogy a folyamatos vagy beálló igeszemléletet használjuk, **kijelentő mód múlt időben, kötőmódban** (meghatározását lásd az alábbiakban) és **felszóllító módban** merül fel:

Έγραφα. – Έγραψα. *Írtam.*
Θέλω να γράφω. – Θέλω να γράψω. *Írni akarok.*
Γράφει! – Γράφει! *Írj!*

Fontos tudni, hogy **kijelentő mód jelen időben**, amikor is az igével ugyanúgy kifejezhetjük az éppen folyamatban lévő cselekvést, mint az általános érvényűt, **csak a folyamatos** alak használható:

Ο Κώστας καπνίζει. → Kosztasz cigarettázik (most éppen vagy általában).

■ FOLYAMATOS IGESZEMLELETET HASZNÁLUNK, ha az ige ...

- rendszeresen ismétlődő cselekvést vagy történést fejez ki:

Κάθε μέρα θα βλέπω τηλέοραση → Mindennap tétét fogok nézni.
 Δεν θέλω να πηγαίνω στο σχολείο. → Nem akarok iskolába járni.
Έπρωγα τρεις φορές την ημέρα. → Naponta háromszor ettem.
 Μου αρέσει να τρώω. → Szeretek enni.

²³ Elhagyható a ερώτεσι-ν, ha a következő szó nem magánhangzóval vagy zárhanggal kezdődik: δεν θέλω = δε θέλω, μην μιλάς = μη μιλάς.

- **huzamosan, folyamatosan zajló, egy másik cselekvés időbeli háttéréül szolgáló, illetve tulajdonságot, képességet kifejező cselekvésre, történéstre utal:**

Η Μαρία **μιλοῦσε** συνέχεια. → Maria **folyamatosan beszélt.**

Όταν μπήκες στο δωμάτιο, εγώ **διάβαζα**. → Amikor beléptél a szobámba, én éppen **olvastam.**
Ο Πούσκας **έπαιξε** καλό ποδόσφαιρο. → Puskás jól **futballozott.**
Ξέπαιξε **να οδήγησ**. → Tudsz **vezetni?**

Fenti példáknaál is látható, hogy a folyamatos ige szemlélet használatát gyakran **határozók** teszik egyértelművé: *mindennap, naponta háromszor, általában, megállás nélkül, stb.*

- **BEÁLLÓ IGESZEMLÉLETET HASZNÁLUNK, ha az igével a cselekvésnek és történéseknek nem a rendszeres ismétlődését és huzamoságát szemléltetjük, hanem annak tényét, eseményszerűségét hangsúlyozzuk:**

Το βράδυ **θα δω** τηλεόραση. → Este **tévé fogok nézni.**

Δεν **θέλω να πάω** στο σχολείο. → Nem **akarok iskolába menni.**

Το πρωί **δεν έφανα** τίποτα. → Reggel **nem ettem** semmit.

Πονάει το στομάχι μου, **δεν μπορώ να φάω**. → Fáj a hasam, **nem tudok enni.**

Η Μαρία **μίλησε** πολύ. → Maria **sokat beszélt.**

Χτες **διάβασα** το βιβλίο. → Tegnap **elolvastam** a könyvet.

Έπαιξα **ποδόσφαιρο με τους φίλους** μου. → **Fociztam** a barátaimmal.

Θέλες **να οδηγήσεις**? → **Akarsz vezetni?**

Olykor előfordul, hogy az adott helyen mindkét ige szemlélet használatra elfogadható. Ilyenkor a választás attól függ, hogy mit szeretnénk jobban érzékeltetni: a cselekvés rendszerességét, huzamoságát, vagy inkább annak tényét:

Aztán **írjál!**

Folyamatos: **Να μου γράψεις!**
(rendszeresen)

Beálló: **Να μου γράψεις!**
(bármikor, bármennyit, lényeg, hogy *írj*)

Az igemód, igeidő és ige szemlélet rendszere táblázatban

	FOLYAMATOS	BEÁLLÓ
jelen idő	Ο Νίκος γράφει . Nikosz <i>ír.</i> (most vagy általában)	-
Kijelentő mód	múlt idő Ο Νίκος έγραφε . Nikosz <i>írt.</i> (akkor éppen, folyamatosan vagy rendszeresen) idő pen, folyamatosan vagy rendszeresen)	múlt idő Ο Νίκος έγραψε . Nikosz <i>írt.</i> (a folyamatosság vagy rendszeresség érzékeltetése nélkül)
Kötőmód	Θέλει να γράψει . / Θα γράψει . <i>Írni akar.</i> / <i>Írni fog.</i> (rendszeresen, általában, tulajdonságává válók)	Θέλει να γράψει . / Θα γράψει . <i>Írni akar.</i> / <i>Írni fog.</i> (konkrétan)
Felszólító mód	Γράψε! <i>Írj!</i> (pl. rendszeresen)	Γράψε! <i>Írj!</i> (bármilyen gyakran, akárhányszor, lényeg, hogy <i>írj</i>)

A FOLYAMATOS-BEÁLLÓ IGESZEMLÉLET HASZNÁLATÁNAK SZEMLÉLTETÉSE KÖTŐMÓDBAN

A **kötőmódnak** – az ógöröggel szemben – a kijelentő módhoz képest nincsenek önálló szemléletmélyrajjai. Vizsgálatát egyedül az indokolja, hogy a kijelentő mód múlt idején és a felszólító módon kívül ebben a módban merül fel – ráadásul leggyakrabban, és a múlt idővel együtt legtisztábban – a folyamatos-beálló ige szemlélet kérdése, tehát a folyamatos és beálló ige szemlélet közti választás szükségessége.

A kötőmód legtipikusabb **segédszava** a **να**, de ilyen a jövő időt bevezető **θα** is, hiszen utána az ige szemlélet kérdése ugyanúgy felmerül. Tehát értelmezésünk szerint a jövő időt a **θα** + kötőmód fejezi ki. Úgyszintén kötőmód követi az **ας**-t, többnyire jövő idejű cselekvésre vonatkozóan a reális feltételeit kifejező **αν**-t és a **μη(ν)** tagadószt, valamint bizonyos helyzetekben egyéb szavakat is:

Θέλω **να** σου **πω** κάτι. → *Akarok neked mondani valamit.*

Θα σου **πω** κάτι. → *Mondok majd neked valamit.*

Ας του **πω** κάτι. → *Hadd mondjak neki valamit!*

Τι θα κάνεις **αν** σου **πω** την αλήθεια; → *Mit csinálsz, ha megmondom neked az igazat?*

Μην του **πεις** την αλήθεια! → *Ne mondd meg neki az igazat!*

Όποιος μου **πει** την αλήθεια, θα πάρει κάτι. → *Aki megmondja az igazat, kap valamit.*

Kötőmódra utaló szó nélkül, tehát **kötőmód hiányában a beálló jelen alak nem használható**. Mivel a kijelentő mód jelen ideje kizárólag folyamatos ige szemléletű lehet, a *mit mondasz?* kérdés is csak a folyamatos alakkal fordítható: *τι λές; (és nem τι πεις).*

Fontos tudni, hogy akárcsak a főnévi igenév a magyarban, úgy a kötőmód **sem fejezi ki az időt**. Az időt összetett mondatban a főmondat igeje jelöli:

Θέλω (kijelentő mód, jelen idő) **να γράψω** (kötőmód). *Írni akarok.*

Ήθελα (kijelentő mód, múlt idő) **να γράψω** (kötőmód). *Írni akartam.*

Az alábbiakban néhány ige párral a folyamatos-beálló ige szemlélet használatát gyakoroljuk. Beálló jelen használatra önállóan (kötőmódra utaló szó nélkül) nem lehetséges. Erre utal a zárójel.

FOLYAMATOS	BEÁLLÓ	JELENTÉS
ακούω	(ακούω)	hall, hallgat
μιλά (-ώω)	(μιλήσω)	beszél
δουλεύω	(δουλέψω)	dolgozik
τρώνω	(φάω)	eszik
βλέπω	(δω) ²	lát
λέω	(πω)	mond

Μου αρέσει να ακούω μουσική. → *Szeretek zenét hallgatni.* (Az *αρέσει* va után mindig folyamatos.)
Πότε θα με ακούσεις; → *Mikor fogsz meghallgatni?* (A magyar igekötő gyakran egyértelművé teszi, hogy a görögben beálló igeszemlélet használata szükséges.)
Θέλω να μιλήσω ελληνικά. → *Görögül akarok beszélni.* (Nem általában vagy rendszeresen, ezért beálló. Ugyanakkor ne feledjük, hogy a kötőmódban lévő *ige* nem fejez ki időt. Ha a θέλω múlt időben szerepelne, akkor a mondat jelentése ez lenne: *Görögül akartam beszélni.* – *Ήθελα να μιλήσω ελληνικά. A va μιλήσω-ból* nem derül ki, hogy az a múltra, a jelenre, vagy éppen a jövőre vonatkozik-e.)
Θέλω να μιλάω ελληνικά. → *Görögül akarok beszélni.* (Azaz szeretném, ha képes lennék görögül beszélni, s ezért például hajlandó vagyok tanulni is. Folyamatos.)

Αυριο θα δουλέψω πολύ. → *Holnap sokat dolgozom.* (A tényt közlöm, a cselekvés huzamoságát nem érzékeltetem, ezért beálló. Figyeljük meg, hogy a magyar grammatikai jelen megnyírt kifejezi a jövő időt is! A görög ezt inkább csak a biztosan bekövetkező eseményeknél használja: *A bank holnap 8-kor nyit. Η τράπεζα ανοίγει αύριο στις 8.*)
Αυριο θα δουλέψω συνήχεια. → *Holnap folyamatosan dolgozni fogok.* (Mivel a cselekvés huzamoságát akarom érzékeltetni, folyamatos.)

Από αύριο δε θα τρώω κρέας. → *Holnaptól nem eszem húst.* (Azaz leszokom róla. Rendszeresen, ha lehetőségem lenne is rá, visszautasítanám, mindig. Ezért folyamatos.)
Τι θα φάμε το βράδυ; → *Mit eszünk este?* (Beálló. Ne téveszten meg minket, hogy a magyar jelen időt használ, érezzük, hogy a jövőről beszélünk. A görög a *θα* és *va* után nem azt nézi, hogy a cselekvés most vagy holnap zajlik-e, hanem azt, hogy az rendszeresen ismétlődő, általános, vagy pedig konkrét, s e szerint használ folyamatos vagy beálló igeszemléletet.)

Πρέπει να σε δω. → *Látnom kell téged.* (Nem általában, rendszeresen, hanem valamikor, pl. azért, hogy mondjak valamit. Beálló)
Θέλω να σε βλέπω κάθε μέρα. → *Mindennap látni akarlak.* (Rendszeresen, ezért folyamatos. A folyamatos igeszemlélet használatát megerősíti az ismétlődő cselekvésre utaló *κάθε* névmás is.)

Θέλω να σου πω κάτι. → *Akarok neked mondani valamit.* (Beálló. A beálló igeszemlélet előfordulása kötőmódban – és múlt időben is – lényegesen gyakoribb, mint a folyamatosé. Ezért, ha bizonytalanok vagyunk, használjuk inkább a beálló alakot!)

A BEÁLLÓ ALAK KÉPZÉSE

Az igék beálló alakjának képzésekor két nagy csoportot különböztethetünk meg egymástól. Az első osztályt azon igék alkotják, amelyeknél a beálló alak szabály alapján kikövetkeztethető (**szabályos képzésűek**), a második osztályba viszont azok tartoznak, amelyeknél a főszabály ismerete nem segít a képzésben (**rendhagyók**).

A szabályos képzésű igéknél a beálló tövet mindkét igenemben a folyamatos töből nyerjük. Cselekvő igenemben **-σ-**, szenvedő igenemben **-θ-** **hozzáadásával**.

■ A BEÁLLÓ JELEN KÉPZÉSE A CSELEKVŐ SZEMÉLYRAGÚ IGÉKNÉL

A szabályos képzésű igéknél a folyamatos tőhöz **-σ-** **tőképző** járul (szigmatikus képzés), amely tőképző a **tőhangzóban** (a tő véghangzójában) **változások**at idéz elő. Az alábbiakban az igék végződésében okozott változás szerint csoportosítottuk a beálló alakokat.

1. A sziszegőhang-tövék (pl. -ζω, -σω) és foghang-tövék (pl. -θω, -τω) jelentős többségénél, az orrhang-tövék (-νω), különös tekintettel az -ώνω végűekre) és a magánhangzó-tövék nagy részénél, valamint a katharevuszából származó -έωω végűeknél a beálló jelen végződése: **-σω**.

αρέσω	(αρέσω)	tetszik
διαβάζω	(διαβάζω)	olvas, tanul (készül)
αρχίζω	(αρχίζω)	kezd, kezdődik
νοικιάζω	(νοικιάζω)	bérel, kölcsönöz
πείθω	(πείθω)	meggyőz, rávesz
υποθέτω	(υποθέτω)	feltételez
τελειώνω	(τελειώνω)	befejez, véget ér
σηκώνω	(σηκώνω)	felel
κλείνω	(κλείνω)	(be-/el)zár, kapcsol
ιδρύω	(ιδρύω)	alapít
δημοσιεύω	(δημοσιεύω)	publikál

2. Az ajakhang-tövék (pl. -βω, -φω, -έω) jelentős többségénél a beálló jelen végződése: **-ψω**.

κρύβω	(κρύβω)	eldug, rejtget, titkol
ανάβω	(ανάβω)	felkapcsol, meggyújt
κόβω	(κόψω)	(el)vág
γράφω	(γράφω)	ír
δουλεύω	(δουλεύω)	dolgozik
μαζεύω	(μαζεύω)	összeszed, összegyűjt

3. A torokhang-tövéknek (pl. -γω, -χω, -χνω) és néhány egyéb végződésű igénél (pl. -ζω) a beálló jelen végződése: **-ξω**.

ανοίγω	(ανοίγω)	(ki)nyit, bekapcsol
διαλέγω	(διαλέγω)	választ
τρέχω	(τρέχω)	fut, folyik
δείχνω	(δείχνω)	mutat
φτιάχνω	(φτιάχνω)	készít
αλλάζω	(αλλάζω)	cserél, változik

4. A hangsúlyos személyragú igéknél (-ώ/-άω, -ώ) a beálló jelen végződése általában **-ήσω**, ritkábban, főleg a -ν- töbödítményű, valamint a folyékonyhang-tövé (-λω, -ρω) igéknél: **-άσω**, **-έσω**.

ρωτώ (-άω)	(ρωτήσω)	kérdés
απαντώ (-άω)	(απαντήσω)	válaszol

¹ Az egy szótagú igék (δύω, πτώ, πω) -εΙσorasak, tehát a μισρωώ mintájára ragozzuk őket: δώ, δες, δες, δες, δούμε, δέιτε, δουντέ).

φιλιώ (-άω)	(φιλιήσω)	csókol
μιιλώ (-άω)	(μιιλήσω)	beszél
χρησιμοποιοῦ	(χρησιμοποιοῦήσω)	használ
οδηγώ (-άω) / οδηγώ	(οδηγήσω)	vezet
ξεχνώ (-άω)	(ξεχάσω ⁵)	elfelejt
περνῶ (-άω)	(περάσω)	elhalad, eltelik
γελῶ (-άω)	(γελάσω)	nevet
πιεινῶ (-άω)	(πιεινάσω)	éhes, megéhezik
δυσῶ (-άω)	(δυσάσω)	szomjas, megszomjazik
μπορώ	(μπορέσω)	tud, bír, -hat/het

■ A BEÁLLÓ JELEN KÉPZÉSE A SZENVEDŐ SZEMÉLYRAGÚ IGÉKNÉL

A szabályos képzésű igéknél a folyamatos tőhöz **-θ-** tőképző járul, amely tőképző hatására a tő **végmássalhangzója kiesik vagy módosul**: (ντυν- + -θ- → ντυθ-, χτενίζ- + -θ- → χτενιθ-). A -θ- tőképző réshangok és σ után -τ-vé hasonló (χτενίζ- + -θ- → χτενιστ-)⁶.

A beálló jelen **személyragjai megegyeznek a cselekvő -ει soros igék személyragjaival** (μπορώ, -εις, -εις, -ούμε, -είτε, -ούν).

FOLYAMATOS JELEN	BEÁLLÓ JELEN	FOLYAMATOS JELEN	BEÁLLÓ JELEN
ντυνόμαι	(ντυθῶ)	χτενίζομαι	(χτενιστῶ)
ντυνέσαι	(ντυθείς)	χτενίζεσαι	(χτενιστείς)
ντυνέται	(ντυθεί)	χτενίζεται	(χτενιστεί)
ντυνόμαστε	(ντυθούμε)	χτενιζόμαστε	(χτενιστούμε)
ντυνέστε	(ντυθείτε)	χτενίζεστε	(χτενιστείτε)
ντυνόνται	(ντυθούν / ντυθούνε)	χτενίζονται	(χτενιστούν / χτενιστούνε)

Az alábbiakban a **leggyakoribb beálló végződések** szerint csoportosítottuk a szenvedő személyragú igéket:

1. **-θῶ**

Legjellemzőbben a -νομαι végű igék képzik így beálló alakjukat, amelyek többségénél a -θ- tőképző előtt kiesik a -ν-, néhánynál azonban megmarad:

ντυνόμαι	(ντυθῶ)	öltözködik
σηκώνομαι	(σηκωθῶ)	felkel, feláll
χάνομαι	(χαθῶ)	elveszik, eltéved
αισθάνομαι	(αισθανθῶ)	érez
ενδιαφερόμαι	(ενδιαφερθῶ)	érdeklődik

⁵ A -ν- töltőtűntény a beálló alaknál kiesik.

⁶ A -θ- réshangok és σ után nem törvényszerűen hasonló -τ-vé. A tudós hagyományból származó szavaknál gyakran változatban marad (επισκεπτομαι → επισκεφθῶ) = επισκεφθῶ).

2. **-οῦτώ**

Típikusan a -ζομαι végű igékből:

εμφανίζομαι	(εμφανιστῶ)	megjelenik, feltűnik
κουράζομαι	(κουραστῶ)	fáradozik, elfárad
χτενίζομαι	(χτενιστῶ)	fésülködik
εργάζομαι	(εργαστῶ)	dolgozik
φαντάζομαι	(φανταστῶ)	elképzél
ακούγομαι	(ακουστῶ)	hallatszík

3. **-χτῶ**

Alapvetően a torokhang-tővű igék tartoznak ebbe a csoportba:

μπλέκομαι	(μπλεχτῶ)	belekeveredik
δέχομαι	(δεχτῶ)	elfogad, beleegezík

4. **-φτῶ**

Az ajkhang-tővűek képzik így a beálló alakjukat az -εύομαι végű igék kivételével:

κρῦβομαι	(κρυφτῶ)	elbújik
σκέφτομαι	(σκεφτῶ)	gondol, gondolkodik
επισκεπτομαι	(επισκεφτῶ)	meglátogat

5. **-εϋτώ**

Az -εϋομαι végű igékből:

παντρεύομαι	(παντρευτῶ)	összeházasodik
μπερδεύομαι	(μπερδευτῶ)	összekeveredik/-zavarodik

6. **-ηθῶ**

Jellemzően a hangsúlyos személyragú igék képzik így beálló alakjukat, amelyek közül az -όμεαι végűeknél mindig, az -όμεαι végűeknél szinte mindig, a -όμεαι végűeknél pedig többnyire ez-zel a végződéssel találkozhatunk:

κοιμάμαι	(κοιμηθῶ)	alszik
θυμάμαι	(θυμηθῶ)	emlékszik, eszébe jut
φοβάμαι	(φοβηθῶ)	fél, megijed
λυπάμαι	(λυπηθῶ)	sajnál, elszomorodik
ασχολούμαι	(ασχοληθῶ)	foglalkozik
γεννιέμαι	(γεννηθῶ)	születik

Az -ηθῶ végződésen kívül a hangsúlyos személyragú igék beálló jelenében találkozhatunk még -εθῶ (βαριέμαι → βαρεθῶ) és egyéb végződésekkel is (-αστῶ, -ηχτῶ, -αχτῶ).

■ RENDHAGYÓ IGÉK

Azon igéket, amelyek beálló jelenüket (ritkábban múltjukat) az általános szabályoktól eltérően képzik, rendhagyóknak nevezzük. Egyes igéknek nincs beálló alakjuk, illetve két tövük egybeesik (pl. *είμαι, έχω, κάνω, ξέρω, πηλείω, περιμένω*), másoknál a beálló alakban nem érzhető a töképző hatása, vagy ott egy teljesen más ige található. Az alábbiakban felsoroljuk a legfontosabb cselekvő és szenvedő személyragú rendhagyó igéket:

FOLYAMATOS JELEN	BEÁLLÓ JELEN	JELENTÉS
πηγαίνω	πῶ (θελήσω)	jár, megy, elvisz
θέλω	(βάλω)	akar, kér
βάζω	(βγάλω)	tesz, rak
συμβάλλω	(συμβάλω)	kivesz
καταλαβαίνω	(καταλάβω)	hozzájárul
αναλαβαίνω	(αναλάβω)	ért
μαθαίνω	(μάθω)	vállal
παθαίνω	(πάθω)	tanul, megtud
προλαβαίνω	(προλάβω)	baja esik, elszenvad
χορταίνω	(χορτάσω)	elér, (időben) sikerül
αρρωσταίνω	(αρρωστήσω)	jóllakik
συμβαίνει	(συμβεί)	megbetegszik
μένω	(μείνω)	történik
στένω	(στείνω)	marad, lakik
παραγγέλλω	(παραγγείλω)	küld
καταφέρνω	(καταφέρω)	rendel
φεύγω	(φύγω)	sikerül (vmit megtenni)
φέρνω	(φέρω)	indul, elmegy
παίρνω	(πάρω)	hoz
δίνω	(δώσω)	vesz, fog, kap, elvisz
τρέω	(φάω)	ad
κλαίω	(κλαίψω)	eszik
πίνω	(πιω)	sír
λέω	(πω)	iszik
βλέπω	(δω)	mond
μαθαίνω	(μαπω)	lát
βγαίνω	(βγω)	bemegy, beszáll
βρίσκω	(βρω)	kimegy, kiszáll
ανεβαίνω	(ανέβω)	talál
κατεβαίνω	(κατέβω)	felmegy, felszáll
έρχομαι	(έρβω)	jön
γίνομαι	(γίνω)	válik vmiivé, lesz történi
κάθομαι	(καθίσω v. κάτσω)	ül, dől, dőlög, lakik
στέκομαι	(σταθώ)	áll
πλένομαι	(πλουθώ)	mosakszik
διαμαρτυρούμαι	(διαμαρτυρηθώ)	tiltakozik
δίνωμαι	(δοθώ)	adódik
εύχομαι	(ευχηθώ)	kíván
σέβομαι	(υποσχεθώ)	megígér
χαίρομαι	(σεβαστώ)	tisztel
φαίνομαι	(χαρω)	szégyell(i magát)
βρέχομαι	(φανα)	ötlik, látszik
πνίγομαι	(βραχώ)	megázik
κόβομαι	(πνιγώ)	megfullad
	(κοπιώ)	megszakad

■ AZ ELŐIDEJŰ IGSZEMLELET

Az előidejű igeszemlélet olyan korábban végbemenő cselekvés vagy történéis kifejezésére szolgál, amely később valamilyen állapot kialakulását eredményezi: *μάρ evett = nem éhes, már elment = nincs ott, már látta = tudja, hogy milyen*. Az előidejű jelent a magyar altagában a **már** – tagadásban **még** – szóval, az előidejű múltat a **korábban/addigra már** – tagadásban **korábban/akkor még** – kifejezéssel adja vissza. Az előidejűséghez nem tartoznak önálló igeragok, azt jelen időben az **έχω, múlt időben az έχω** segítségével + a **beálló jelen egyes szám 3. személyével lehet kifejezni**. Az **έχω** – vagy **έχω** – az alanytól függően számban és személyben változik, a beálló jelen egyes szám 3. személyű alakja – amely egyébként az ógörögben még létező főnévi igenév emlékét őrzi – értelemszerűen nem változik:

ELŐIDEJŰ JELEN	ELŐIDEJŰ MŰLT
έχω φάει	είχα φάει
έχεις φάει	είχες φάει
έχει φάει	είχε φάει
έχουμε φάει	είχαμε φάει
έχετε φάει	είχατε φάει
έχουν(ε) φάει	είχαν(ε) φάει

■ Példák a használatra:

- Έχεις πάει ποτέ στην Αθήνα; → Jártál már valaha Athénban?
- Έχετε φάει μπουσάκι; → Ettetek már muszakát?
- Ο Νίκος έχει φύγει. → Nikosz már elment. / Nikosz már nincs ott/itt.
- Έχεις δει την Ακρόπολη; → Láttad már az Akropoliszt? (valaha az életben)
- ↔ Είδες (beálló múlt) την Ακρόπολη; → Láttad az Akropoliszt? (pl. Athénban járva)

Όταν έφτασα στο σταθμό, το τρένο είχε φύγει. → Amikor kiértem a pályaudvarra, addigra a vonat már nem volt ott.
 Δεν ήρθα, γιατί μου είχες πει να μην έρθω. → Nem jöttem, mert korábban azt mondtad, hogy ne jöjsek.

Az előidejű igeszemlélettel **jönő időben is** megkülönböztethetünk időszokkat:

- Θα έχω γυρίσει ώσπου να αρχίσει η ταινία. → Itthon leszek, mire elkezdődik a film.
- Θα έχω φτιάξει όλα πριν έρθεις. → Minden el lesz készítve, mielőtt megjössz.

Érdeemes megjegyezni, hogy néhány igét nem lehet előidejű szerkezetben használni. Ilyen például az **υπάρχω, είμαι, έχω, θέλω, ξέρω, μπορώ** és a **πρέπει**.

Az előidejű igeszemlélettel olykor egyenértékű a beálló igeszemlélet is:

Θα έχω φτιάξει όλα πριν έρθεις = Θα φτιάξω όλα πριν έρθεις. → Elkészítke mindent, mire megjössz.

⁷ A főmondati idejévtől és igeszemléletétől függetlenül a πριν után mindig beálló jelent használunk:
 Πριν φύγω, για τη δουλειά, θα διαβάσω την εφημερίδα. Mielőtt elindulok a munkába, elolvassom az újságot.
 Πριν φύγω, για τη δουλειά, πάντα διαβάζω την εφημερίδα. Mielőtt elindulok a munkába, mindig elolvassom az újságot.
 Πριν φύγω, για τη δουλειά, διαβάσα την εφημερίδα. Mielőtt elindultam a munkába, elolvastam az újságot.